

Allerheiligen en diaconie: Egidius

Als negatieve gevoelens en gedachten met me op de loop gaan, is één van de manieren om tot mezelf te komen een visualisatie. Ik zoek een stilteplek, ga op de grond zitten en stel me voor hoe op enige afstand een zevental 'torens' (zo noem ik ze) om me heen staan en me beschermen. Achter me staan mijn ouders. Naast me twee heiligen, namelijk Franciscus en Maria. En voor me drie engelen: in het midden mijn beschermengel en daarnaast twee aartsengelen: Michaël en Rafaël. Waarom deze? Ze spelen een rol in mijn geschiedenis; jij zou een heel andere keuze kunnen maken. Dit werkt voor mij. Ik voel me na een tijd minder alleen en sta weer wat meer in contact met dat grootse netwerk dat mij ten diepste draagt. Deze kring kijkt me liefdevol aan en daagt mij uit om op te staan en met meer vertrouwen mijn weg te vervolgen. Mijn weg, met vallen en opstaan, heeft dankzij deze helpers richting, oorsprong en doel.

Hoe kom je tot zoiets? Katholiek zijn helpt wel. Ik herinner me het moment dat ik voor het eerst echt besepte wat er tijdens de Eucharistie in de preek

wordt uitgezegd: de aanwezigen sluiten zich aan bij alle gelovigen van verleden en heden én bij alle engelen en heiligen, die staan voor Gods troon. We zingen een lofzang, een driewerf heilige verbondenheid met de Bron en het Doel van alle liefde. Meer positieve grensoverschrijding is nauwelijks denkbaar. Dit is verbinding ten top.

Bij bruiloften en feesten worden mensen nogal eens toegezongen. Ik weet uit ervaring dat dit, als het van harte gebeurt, diep binnenkomt bij hem of haar en ook de zangers raakt. Een oprecht lied schept een band. Je gaat er beiden van stralen. Dat is ook het geval als je het middelpunt van alle aandacht, God, niet kunt zien. De Eucharistie brengt God als verborgen bron van alle liefde tastbaar nabij. Die nabijheid wil je samen verwelkomen, in vreugde toezingen. Dat raakt je, zet je in beweging. Die beweging van meer op jezelf gericht zijn naar leven in verbondenheid en liefde, is een proces van alle tijden en een uitdaging voor iedereen.

Wat is de gedachte achter Allerheiligen? De Kerk brengt steeds weer mensen voort aan wie deze omvorming is gebeurd en die daardoor tot grote dingen in staat waren. Als we als gemeenschap samen met hen het 'Heilig Heilig' zingen, bevinden we ons in goed gezelschap. Je kunt ineens geraakt worden door een persoon die ook lid is van het koor; een tijdgenoot dichtbij of veraf die je bijzonder aanspreekt. Maar het kan ook een heilige zijn, zelfs uit een ver verleden. Hij of zij blijkt net over die kwaliteiten te beschikken die bij jou nog op ontwikkeling wachten. Je kijkt in een spiegel, wordt uitgedaagd. Je wilt nader kennismaken.

Een van onze zonen is net afgestudeerd. Hij is een trouwe kerkganger en zegt dat zijn geloof hem helpt

om belangeloos lief te hebben Wat hem trekt in de gemeenschap van Sant'Egidio is de combinatie van aanbidding en solidariteit met de armen. Deze beweging, in ons bisdom met groepen in Apeldoorn en Utrecht, is ontstaan rond de Sant'Egidio-kerk in de wijk Trastevere in Rome. Het had ook rond een andere kerk kunnen zijn natuurlijk. Maar ik ben er niet voor om teveel aan het toeval over te laten. Wat toevallig lijkt, kan bij nader inzien het werk van de Voorzienigheid zijn. Ik vind het als katholiek spannend om verborgen betekenissen op te sporen. Egidius (op www.heiligen.net Aegidius van St.-Gillis) is ook zo'n lid van het koor dat de Allerhoogste toezingt. Je aandacht kan ineens naar hem toe getrokken worden. Bij mij gebeurt dat nu vanwege de beweging die zijn naam aannam. Wie was hij?

Egidius werd geboren rond 640. Zijn gelovige Griekse ouders waren van adel. Hij bleek genezende gaven te hebben. Egidius werd bang

dat hij te populair zou worden onder de mensen. Op een dag vluchtte hij naar de kust. Daar zag hij hoe schepelingen dreigden om te komen in een geweldige storm. Op zijn gebed ging de wind meteen liggen. De zeelui namen hem mee naar Arles in Frankrijk. Ook op deze plek genas hij mensen. Rond 670 zocht hij een eenzame plek om als kluizenaar te gaan leven. Hier werd hij in 673 door de Visigotische koning Flavius Wamba aangetroffen tijdens een jachtpartij. Met deze gebeurtenis is de legende verbonden van een hert dat bescherming zocht in de armen van Egidius. Deze wist dit dier te redden uit handen van de jagers, ook al leverde hem dat een schotwond in zijn arm op. Het gebeuren deed Egidius denken aan Jezus' woorden: word je achterna gezeten of opgejaagd, heb je geen rust? Kom maar bij Mij. Ik zal je rust en veiligheid geven.

De koning vernam dat zijn jagers de monnik hadden verwond en wilde hem geneesmiddelen en andere geschenken geven. Egidius wilde die geschenken niet hebben. Hij zei te houden van een kwetsbaar bestaan, omdat Gods kracht dan meer aan het licht kon komen in zijn leven. De koning schonk hem land voor een klooster. Egidius had voorspellende gebedsvisioenen en zag aankomen dat dit bloeiende klooster tot de grond toe zou worden verwoest. Dit gebeurde inderdaad tijdens invallen van de Saracenen in 720. Egidius was toen al tachtig jaar. Hij ligt begraven in de kerk die gebouwd is op de plek waar hij heeft geleefd. Daar groeide een kloostertje uit en tenslotte het plaatsje dat naar hem is genoemd: Saint-Gilles, bij Nîmes. Saint-Gilles du Gard groeide in de middeleeuwen uit tot een druk bezocht bedevaartcentrum. Het lag op de route naar Compostella. Waarschijnlijk vanwege deze verering is Egidius één van de Veertien Noodhelpers geworden. Daar neemt hij een uitzonderlijke plaats in, want hij is de enige niet-martelaar. Zijn dag op de heiligenkalender is 1 september. Egidius wordt afgebeeld als kluizenaar, meestal met een ree naast zich. Dikwijls klimt het dier tegen hem op om bescherming te zoeken.

Wat me intrigeert in Egidius is dat hij geen beloning wil en geen gestreeld ego. Als door hem iets goeds tot stand komt, is het voor hem God die dat door hem bewerkt. Het is niet zijn verdienste. Hij is wel dankbaar, dankt God. Mensen die zich enorm inzetten voor anderen kunnen in de valkuil trappen dat ze hun identiteit gaan ontnemen aan hun successen en hun goede bedoelingen. Allemaal ijdelheid, zou je met Egidius kunnen zeggen. Contemplatie hielp hem om zichzelf te relativiseren. Hij blijft een zondaar. Maar God heeft hem lief en werkt door hem heen. Kunnen wij ook zo leven?

door Hans Oldenhof, diocesaan diaconaal werker